

Državni svetnik
Franci Rokavec

Litija, dne 15. 3. 2019

Gospod
Alojz Kovšca
Predsednik Državnega sveta

ZADEVA: Pobuda Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti za vključitev socialnih podjetij, ki zaposlujejo invalide, v shemo nadomestne izpolnitve kvote

Na podlagi 66. in 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) predlagam, da Državni svet podpre in na Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti naslovi naslednjo:

p o b u d a

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti naj pripravi spremembo 64. člena Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 87/11, 96/12 – ZPIZ-2 in 98/14), ki bo omogočila, da bo za nadomestno izpolnitev kvote, z realizacijo katere se zniža obveznost plačila prispevka za vzpodbujanje zaposlovanja invalidov, štela tudi pogodba o poslovnem sodelovanju, sklenjena s socialnim podjetjem, ki zaposluje invalide.

Obrazložitev:

64. člen Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 87/11, 96/12 – ZPIZ-2 in 98/14) določa, da lahko delodajalec, ki ne izpolnjuje kvote z zaposlenimi invalidi in ima sklenjeno pogodbo o poslovnem sodelovanju z invalidskim podjetjem ali zaposlitvenim centrom, zniža obveznost plačila prispevka za vzpodbujanje zaposlovanja invalidov z realizirano nadomestno izpolnitvijo kvote. Za nadomestno izpolnitev kvote šteje v koledarskem letu sklenjena in realizirana pogodba o poslovnem sodelovanju z invalidskim podjetjem ali zaposlitvenim centrom.

Citirana določba možnost uveljavljanja nadomestne izpolnitve kvote, z realizacijo katere lahko delodajalec zniža obveznost plačila prispevka za vzpodbujanje zaposlovanja invalidov, omejuje zgolj in samo na pogodbe o poslovnem sodelovanju, sklenjene z invalidskimi podjetji ali zaposlitvenimi centri, ne pa tudi s socialnimi podjetji, ki zaposlujejo invalide, pa čeprav

socialna podjetja enako kot invalidska podjetja in zaposlitveni centri zasledujejo primarni cilj zadovoljevanja potreb svojih deležnikov in neprofitnost svojega delovanja ter delujejo v skladu z načelom solidarnosti in vzajemnosti.

Ocenjuje se, da je takšno razlikovanje med zaposlitveni centri in invalidskimi podjetji na eni strani ter socialnimi podjetji, ki zaposlujejo invalide, na drugi strani neutemeljeno, saj gre kljub različnim pravnoorganizacijskim oblikam v vseh treh primerih za subjekte socialne ekonomije oziroma neprofitne zasebne organizacije, ki so ustanovljene s socialnim ciljem služenja članom ali širši skupnosti ter pri delitvi dobička dajejo prednost ljudem in delu pred kapitalom.

Skladno z navedenim se zato zdi smiselno socialna podjetja, ki zaposlujejo invalide, izenačiti z invalidskimi podjetji in zaposlitvenimi centri tudi glede pravice uveljavljanja nadomestne izpolnitve kvote s strani delodajalcev, ki bi si znižali obveznost plačila prispevka za vzpodbujanje zaposlovanja invalidov na način, da bi pogodbo o poslovnem sodelovanju sklenili s socialnim podjetjem, ki zaposluje invalide. S tem bi se položaj socialnih podjetij, ki zaposlujejo invalide, ustrezno izenačil s položajem invalidskih podjetij in zaposlitvenih centrov. Upošteva dejstvo, da je delodajalec v prvem odstavku 31. člena Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15) pri opredelitvi možnosti uporabe instituta pridržanih javnih naročil status socialnih podjetij na eni strani ter invalidskih podjetij in zaposlitvenih centrov na drugi strani že ustrezno izenačil, se zdi nujno potrebno enak korak ubrati tudi pri ureditvi področja nadomestne izpolnitve kvote. To bi bil namreč za vsa socialna podjetja, ki zaposlujejo invalide in ki trajno opravljajo podjetniško dejavnost s proizvodnjo in prodajo izdelkov ali opravljanjem storitev na trgu, kjer ustvarjanje dobička ni glavni cilj podjetniške aktivnosti, temveč je glavni cilj doseganje socialnih/družbenih učinkov, pomemben doprinos za njihov nadaljnji uspešni razvoj.

Državni svetnik
Franci Rokavec l.r.